

Borze v preteklem tednu

17. februar – 21. februar 2014, leto VI, št. 7

www.nlbskladi.si

Na delniških trgih brez pretresov

Pomembnejše makroekonomske objave po svetu so bile v preteklem tednu nekoliko slabše od pričakovanj, kar pa ni imelo bistvenih posledic na delniške trge, saj kljub postopnemu zmanjševanju monetarnih spodbud ameriške centralne banke vsi pomembnejši delniški indeksi razvitih regij še vedno ostajajo blizu rekordnih vrednosti.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (14. 2. 2014 - 21. 2. 2014)	Donosnost letos (31. 12. 2013 - 21. 2. 2014)
Svet - MSCI World*	+0,30%	+0,32%
ZDA - S&P 500*	-0,42%	-0,26%
Evropa - DJ STOXX 600*	+0,83%	+2,39%
Japonska -Topix*	+2,14%	-3,46%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-0,09%	-3,96%

*Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Med bolj pričakovanimi informacijami v preteklem tednu so bile objave vrednosti indeksov, ki merijo aktivnost v proizvodnem sektorju in tudi širše v zasebnem sektorju na podlagi anket, na katera odgovarjajo izbrana podjetja. Preliminarni podatki so razkrili, da se proizvodnja aktivnost na Kitajskem še naprej zmanjšuje, v evroobmočju stagnira ob precejšnjih razlikah med posameznimi državami, medtem ko se v ZDA še naprej krepi. Razloge za zmanjšanje proizvodne aktivnosti na Kitajskem gre iskati predvsem v zaostrovanju monetarne politike kitajske centralne banke. Dobra stran sicer nadzorovane počasnejše rasti kitajskega gospodarstva v zadnjem obdobju je, da se s tem zmanjšuje verjetnost kasnejše nenadne večje zaustavitve gospodarske rasti, katere vpliv na preostali svet nikakor ne bi bil zgolj neznamen.

V ZDA se je v februarju vrednost proizvodnega indeksa (PMI indeks), ki ga izračunava podjetje Markit, povečala s 53,7 na 56,7, kar je najvišja vrednost po maju 2010. Relativno visoka proizvodna aktivnost v ZDA kaže, da bo ameriška centralna banka vztrajala pri postopnem zmanjševanju mesečnih odkupov obveznic. Na drugi strani pa so podatki s trga nepremičnin pokazali precej slabšo sliko od pričakovane. Gradnja novih hiš se je tako v januarju zmanjšala za 16 % glede na december, kar je največji padec po februarju 2011. Tudi prodaja rabljenih nepremičnin za bivanje se je zmanjšala bolj od pričakovanj. Razloge gre iskati v višjih obrestnih merah za dolgoročno posojila, saj se je denimo obrestna mera za 30-letno posojilo s fiksno obrestno mero v dvanajstih mesecih s 3,56 % dvignila na 4,33 %. Ohladitev nepremičninskega trga v januarju pa je povzročilo tudi najhladnejše vreme v zadnjih dveh desetletjih. Za verodostojno oceno, ali gre za resen zastoj na nepremičninskem trgu ali le za enkratno »motnjo« zaradi neugodnega vremena, bo potrebno počakati vsaj še mesec ali dva.

Še vedno pa v ZDA ostaja vprašljiv začetek dvigovanja ključne obrestne mere, saj je ameriška centralna banka napovedala, da bo pričela s postopnim dvigovanjem ob povečanih inflacijskih tveganjih oziroma ko bo stopnja nezaposlenosti padla pod 6,5 % (trenutno znaša 6,6 %). Vendar obstaja velika verjetnost, da bi si glede zadnje zaveze ameriška centralna banka lahko premislila oziroma v obzir vzela še druge ekonomske kategorije, saj je stopnja nezaposlenosti v zadnjem letu zmanjševala izredno hitro, medtem ko je v gospodarstvu še vedno preveč neizkoriščenih kapacitet, inflacija pa tako kot drugod v razvitem svetu ni problematična.

Za razliko od ZDA pa v evroobmočju okrevanje ni dovolj močno, da bi se lahko nezaposlenost pomembneje zmanjšala. Dinamika rasti privatnega sektorja v evroobmočju se po izračunih Markita kljub visoki rasti v Nemčiji umirja. Pozornost zbujata indeks PMI za Francijo, ki je zdrsnil v recesijsko območje (zmanjšanje s 48,9 na 47,6). Se pa po drugi strani v nekaterih perifernih državah kažejo že sadovi preteklega varčevanja in sprejetja nekaterih strukturnih reform. Evropska Komisija ocenjuje, da bi se Portugalska že v mesecu maju lahko znebila »trojke« in izstopila iz programa pomoči. Pozitivno se presenetila tudi Grčija, ko je grška centralna banka potrdila, da je imela Grčija v letu 2013 presežek na tekočem računu plačilne bilance v višini 0,7 % BDP. Podatek je precej impresiven, saj je imela Grčija nazadnje presežek daljnega leta 1948. Še pred dvema letoma pa je beležila gromozanski primanjkljaj v višini 10 % BDP. Slaba stran sicer pozitivnega podatka je, da je k presežku prispeval predvsem občutno manjši uvoz (podobno kot v Sloveniji) in močna turistična sezona. Letos pa se bodo turisti, željni počitnikovanja ob Egejskem morju, več ozirali proti Turčiji, saj zaradi velikega razvrednotenja turške lire Turčija postaja še dostopnejša počitniška destinacija.

Simon Logar, direktor sektorja investicijskih skladov

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.